

Мугалимдер үчүн окуу куралына
арналган презентациялар жыйнагы

**Сергек жашоо образы боюнча 6-11-класстарда
тренинг форматындагы класстык сааттарды
еткерууде видеосабактарды колдонуу**

Сергек жашоо образы боюнча
6-11-класстарда тренинг
форматындагы класстык
сааттарды өткөрүүдө
видеосабактарды колдонуу

Мугалимдер үчүн колдонмо

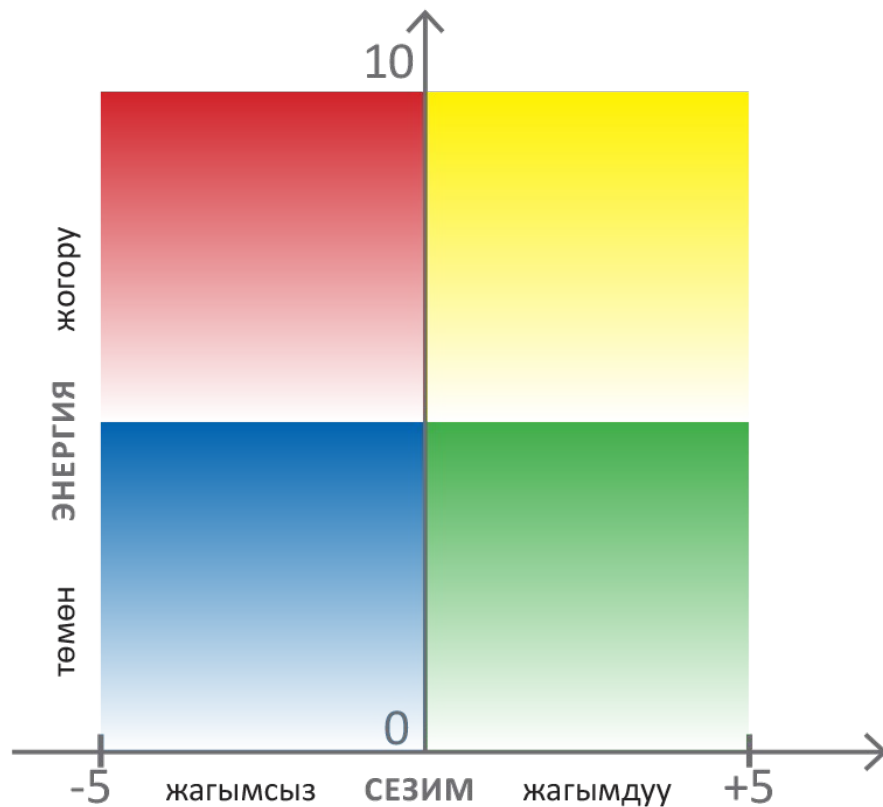
Бишкек
2024

Эмоцияларды кантип башкарууга болот

«Эмоцияларыбызды башкаруу» сабагы

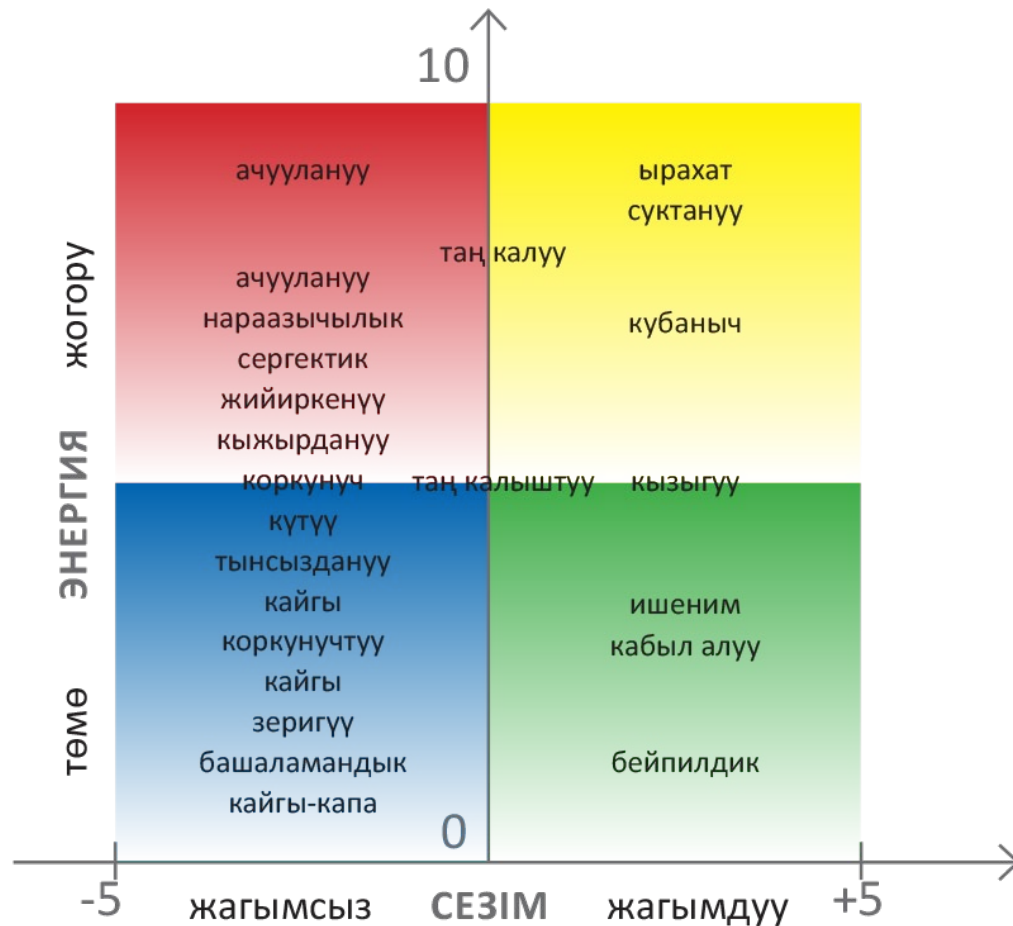
Өзүңөрдү кандай сезип жатасыңар?

Плутчиктин «Ромашкасы»

Маанай аянтчасындагы (квадратындагы) эмоциялар

Диалог: угуу жана түшүнүү

Сылык сүйлөйбүз

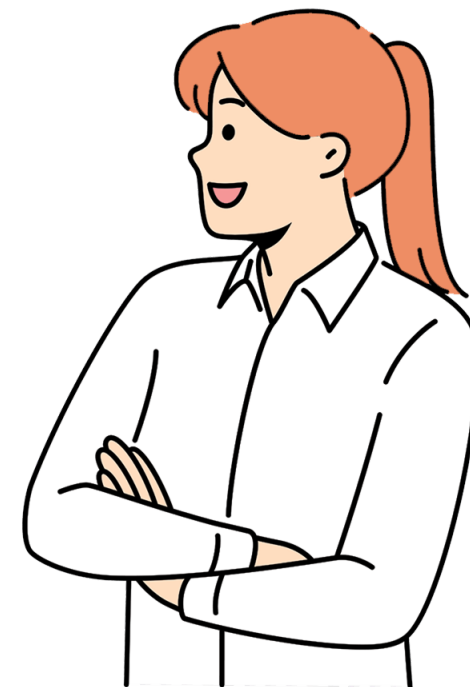
Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

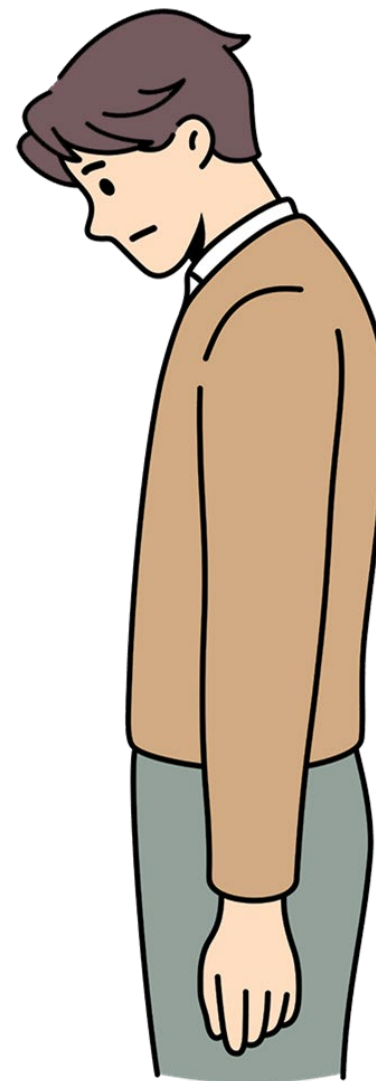
Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

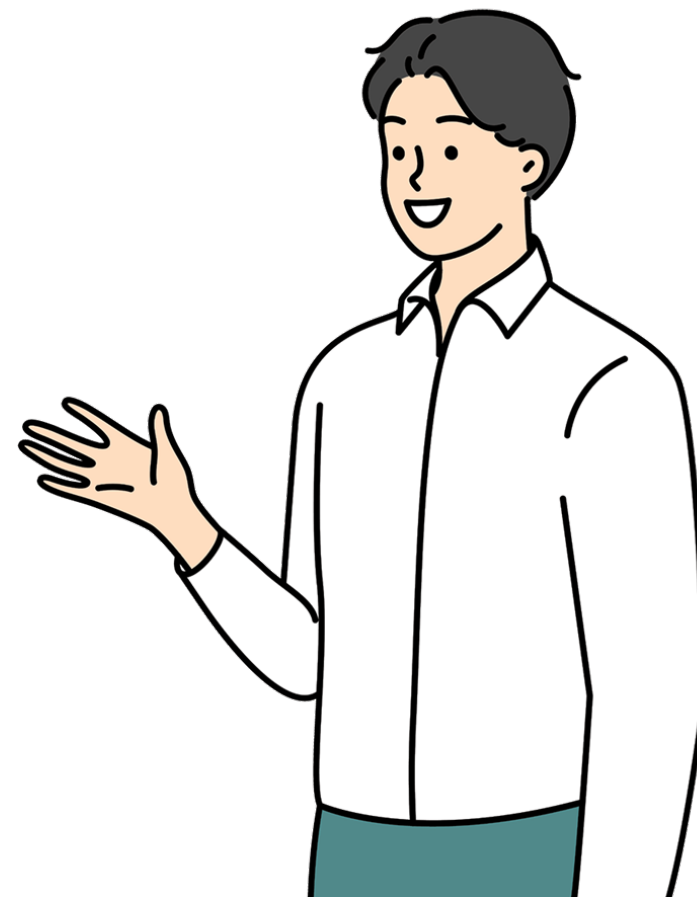
Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

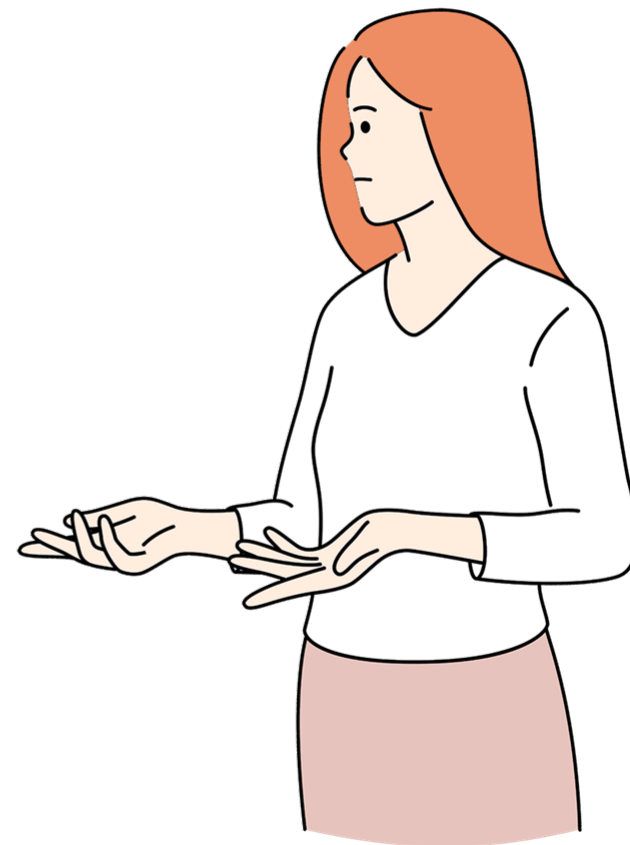
Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

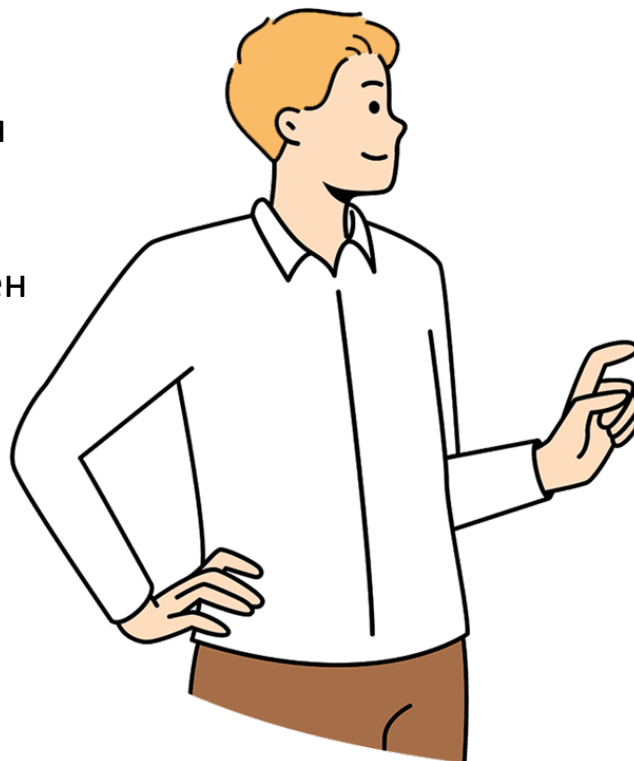
Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Тулку-бойдун баштапкы абалын кайталап жана өзүбүзгө байкоо салабыз

1. Мен баарлашып жаткан адамды жеткиликтүү деңгээлде көңүл коюп угуп жатамбы?
2. Мен баарлашып жаткан адам менен ой бөлүшүүнү жана ага көңүл-туйгу сезимдеримди айткым келеби?
3. Мен эмнени айткым жана эмнени жасагым келет ?
4. Мындай кырдаалда чатакташып кетпөө үчүн эмне жөнүндө сүйлөшсөм болор эле?

Биз баарлашууда маалыматтарды кантип жеткиребиз

Мага конокко кел

- Сени көргөнүмө абдан кубанычтамын
- Келип эле көрчү!
- Мен сага терең сүйүнүчтө болгондуктан, эми сен мага келсең экен деп кыялданам
- Сен келесиңби же келбейсиңби, эми мага баары бир
- Сенден бул жөнүндө суранам!
- Чындыгында, мен сенден ушунчалык чарчадым
- Эгерде, коркпосоң кир
- Сен чындап эле келгенге даярсынбы?
- Албетте, сен келбейсиң, бирок күтүлбөгөн жерден келип калсаңчы?

Мен сени угам...

- «Сен баалайсың...»
- «Сен кам көрөсүң...»
- «Бул ... абдан маанилүү деп ойлойсуңбу»

Кантип угуу керек

- Эч нерсеге алаксыбай, толугу менен катышкыла.
- Баарлашып жаткан адамдын сезимдерине, муктаждыктарына жана баалуулуктарына көңүл бургула.
- Өз түшүнүгүн көрсөтүү жана анын тууралыгын текшерүү.
- Кеңеш берүүгө шашпоо. Кээде жөн гана жанында (жакын) болуу маанилүү.

Мен өзүм тууралуу эмне деп ойлойм

Өзүңөргө болгон ишенимди кантип өнүктүрүүгө
болот

Мен өзүм тууралуу эмне деп ойлойм?..

Мен жеңил дем ала алам
— менде баары жакшы.

Мен жөн эле жаман окурманмын.

Мен эми математикадан үчтөн жогору баа албайм го!

Күчтүү бол, токтоо бол,
максатка багыт ал жана
ага карай жүр!

Менден эч качан эч нерсе чыкпайт.

Мен эң мыкты окурман эмесмин, бирок күн сайын жакшырып баратам.

Математика кыйын болсо да,
эгерде мага жардам беришсе,
мен аны үйрөнө алам.

Мен бул нерсени кантип жасоону билбеген жалгыз адаммын.

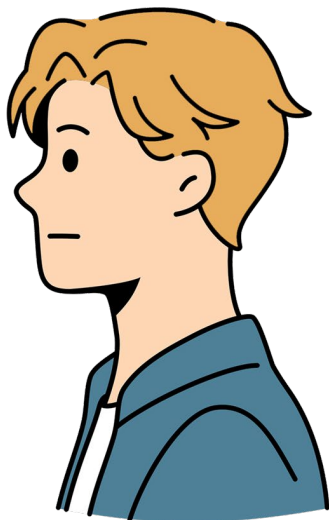
Мен өзүм тууралуу эмне деп ойлойм?..

Мен баары бир командага кире албайм. Анда эмнеге машыгуу менен өзүмдү кыйнайм?

Мен ушундай бактысызмын.

Мен мугалимим менен сүйлөшүп, жардам сурасам болот.

Бул жигит менин досум болбосо дагы, башка достор табылат.

Мен аракет кылбайм – баары мага күлүшөт.

Эч ким мени менен достошкучу келбейт.

Мен бул англис тили боюнча тесттен кулап калдым. Мен жөн гана эч нерсени туура кыла албайм.

Ата-энелер мага эмне кылуу керек экенин түшүнүүгө жардам бере алышат.

Мен бул командадагы эң начар оюнчумун.

Мен өзүм тууралуу эмне деп ойлойм?..

Ой, мен өзүмдүн калемимди унутуп калыпмын. Мен дайыма баарын унутуп коём!

Кантип мүдүрүлүп кеткениме, ишенбей турам. Мен ушундай бактысызмын.

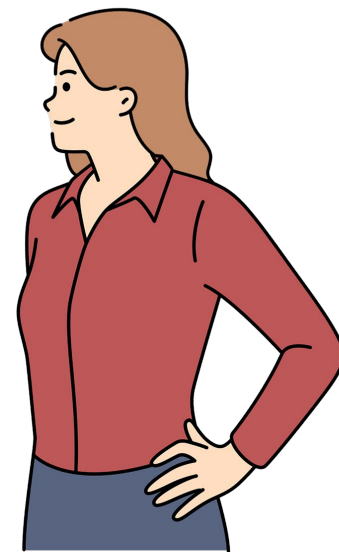
Эмне болбосун, мен жеңем.

Менин бул жакта досторум бар.

Эгер мен машыгып турсам, анда көбүрөөк жетишкендиктерге жете алам.

Бул жолу менден эч нерсе чыккан жок, бирок мен аракет кылдым.

Мени менен эч ким бир партага отурбайт. Мага караганда, баарында көп достору бар.

Мындай кылбоо керек

- Менин эч качан эч нерсем ойдогудай болбойт
- Эч ким мени менен дос болгусу келбейт
- Мен эч кимге жакпайм
- Баары мага күлүшөт
- Мен эч качан ийгиликке жете албайм
- Баарына менин башымдан эмне өтүп жатканы баары бир
- Биздин мектепте мага эч нерсе жакпайт

Жакшыраагы ушундай

- эч качан жана ар дайым, түбөлүк

азырынча же кээде

- эч ким жана баары

кимдир бирөө;

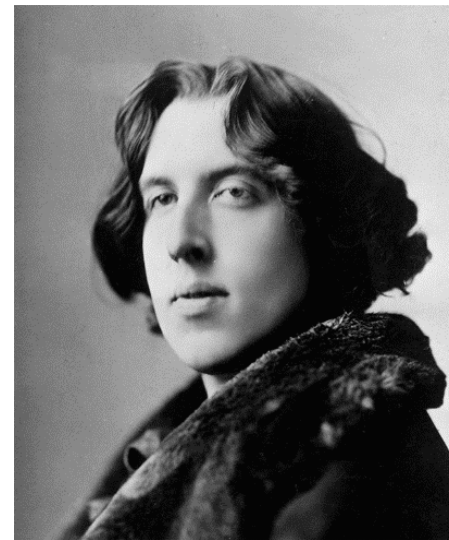
- эч нерсе

Эмнени айткың келип жатканын, тагыраак айтканың жакшы

*Сандаган ачылыштар кереметин
Агартуу турат бизге белен кылып
Тажрыйба уулу болсо каталардын,
А гений, парадоксту жолдош тутуп,
Ал учур жаратуучу түгөл баарын ...*
Александр Сергеевич Пушкин

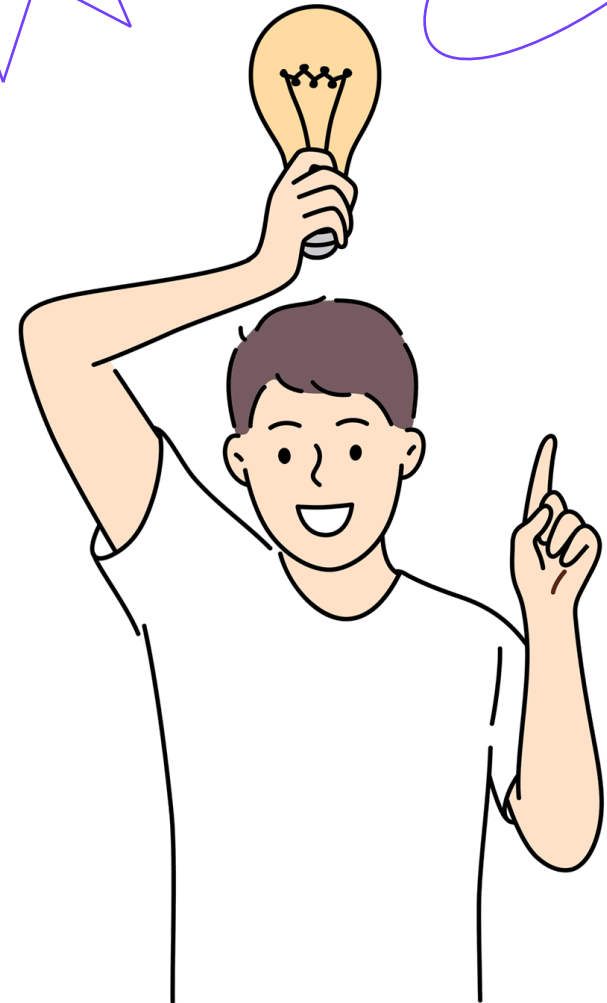
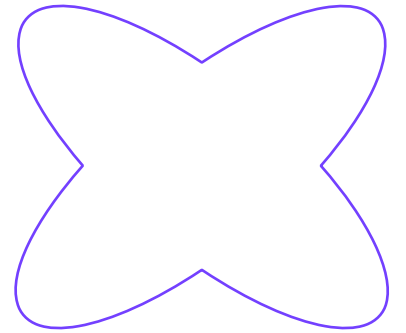
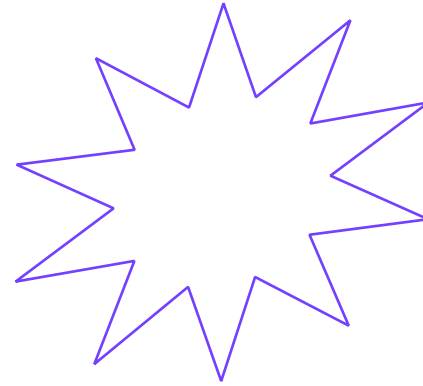
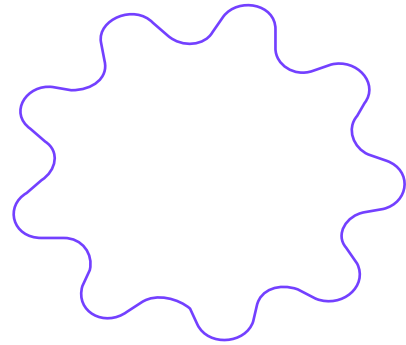
*Тажрыйба — бул ар бир адамдын
жаңылыштыктарына ыйгарган
ысым.*
Оскар Уайльд

Жаңылыштык жөнүндө элдик даанышман ойлор

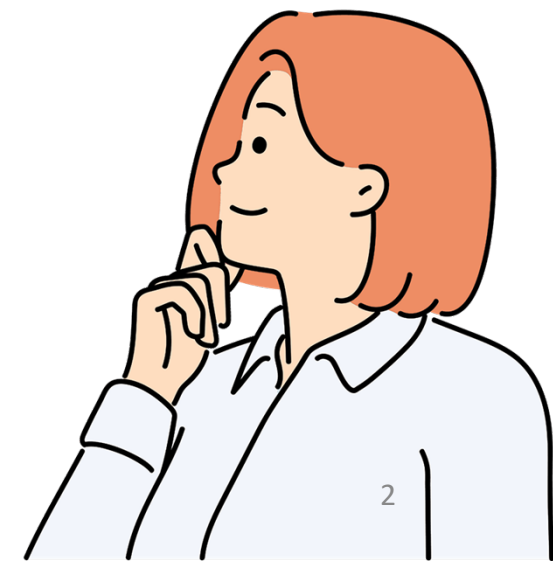
- Эч нерсе жасабаган, жаңылбайт.
- Жаңылышып жарат алдың, үйрөнгөнүң өзүңө.
- Жаңылыштык - жалган эмес.
- Отсуз түтүн болбойт, жаңылбаган адам болбойт.
- Чинди адамдар берет, адамдар болсо алданат.
- Биринчи жаңылуудан коркпо, экинчисинен сак бол.
- Жаңылууну жашыруу — эки ирет жаңылганга тете
- Жаңылуудан коркуу жаңылуунун өзүнөн да коркунучтуу.
- Жаңылуу үчүн бизди жазалап урганы менен, жаткыза чаппайт.
- Жаңылуу адамдарды акыл-эске үйрөтөт.
- Жаңылууну кайталабас үчүн, аны унутпоо керек.
- Катаңды аңдап түшүнсөң кайталаба. Тообо келтирип алдыга умтул.
- Алдыдагы адамдын жаңылыштыгын арттагы адам көрөт.
- Күндө дагы так бар.
- Адашпайм десең — алдыңды кара, жаңылбайм десең — сура.
- Жакшы жаңылса — өзүн күнөөлөйт, жаман жаңылса — досун күнөөлөйт.
- Адашканын аңдабаган адам — катасын кайталайт.

Чечимди кантип кабыл алуу керек

Сабак «Чечим кабыл алуу»

Биздин чечимдер аныктоочу нерселер

Эмне сиз үчүн маанилүү?

- Сүйүү
- Жакшы баалар
- Ден соолук
- Достор
- Принципиалдуулук
- Байлык
- Хобби (кайсы?)
- Үй-бүлө
- Ак ниеттүүлүк
- Окуу
- Көрктүү сырткы келбет
- Жакшы мамилелер
- Популярдуулук
- Лидерлик
- Эрктүүлүк
- Өзүн-өзү өнүктүрүү
- Жаратмандык
- Чынчылдык

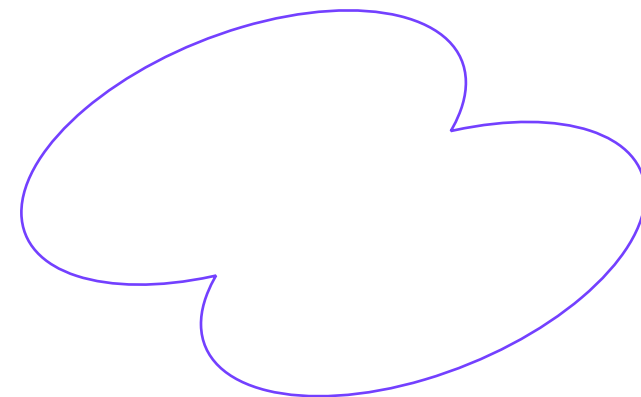
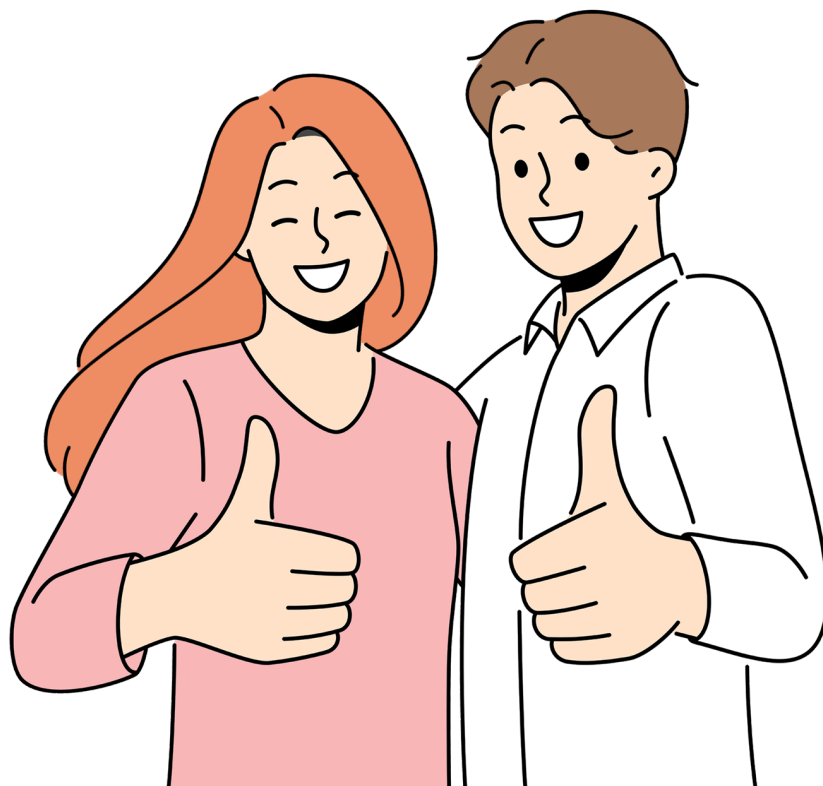
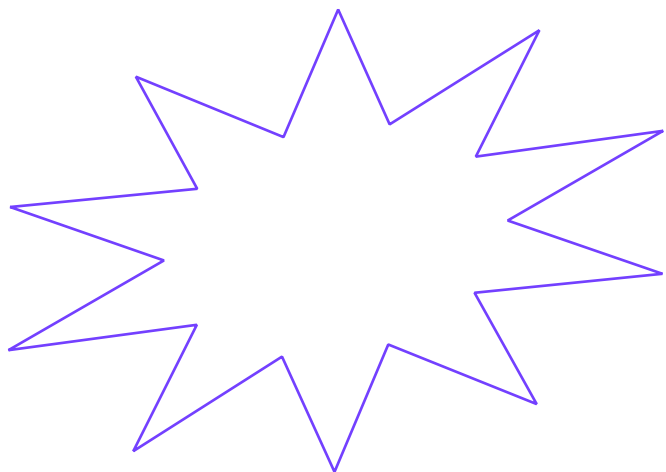
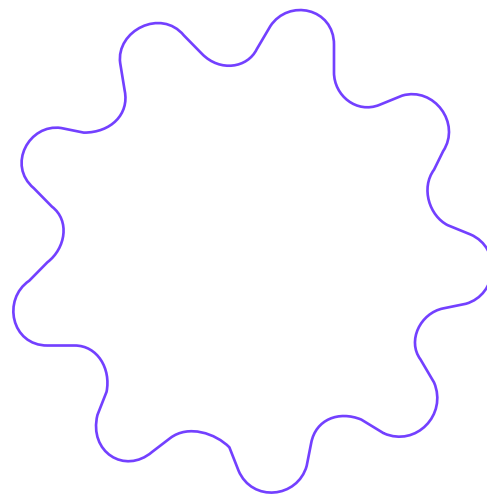

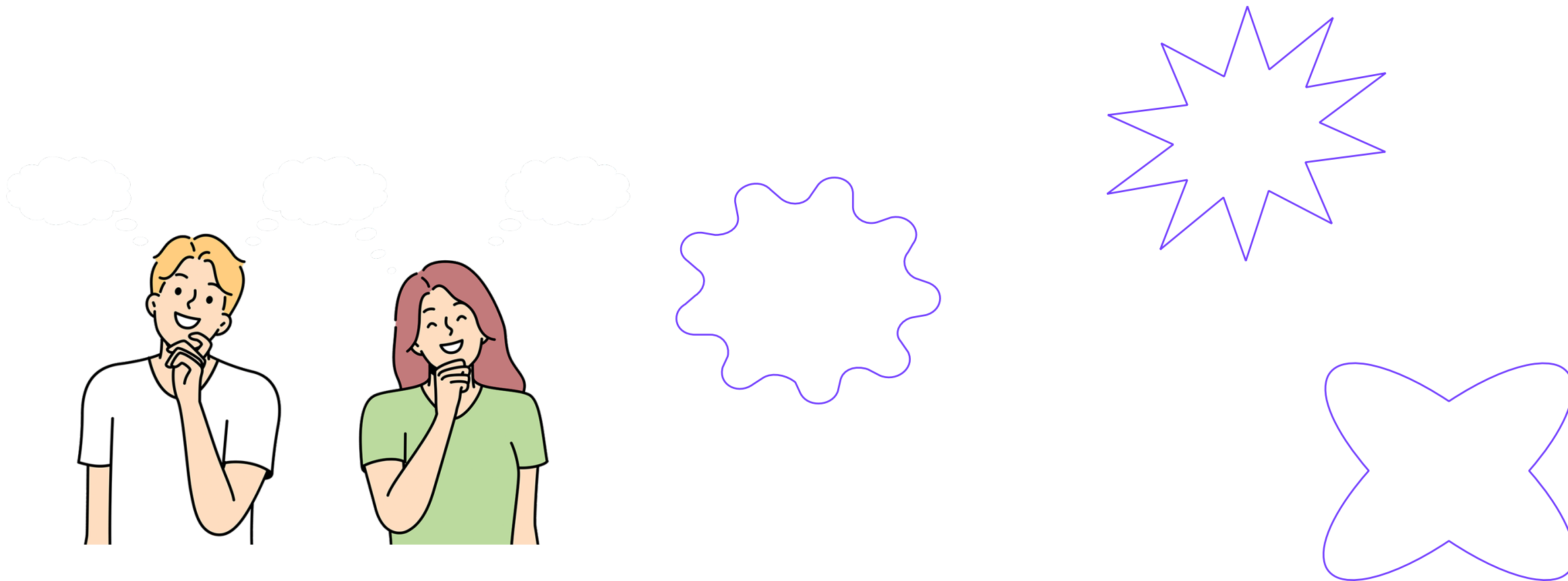
Кантип аракет кылуу керек?

- Жаңы досуңар же курбу кызыңар силерди шаар четиндеги дачасына көңүлдүү кечеге чакырат, бирок ата-энеңер силер ал жакка барганыңарды жактырбай турганын түшүнөсүңөр. Эмне кылуу керек?
- Силердин оюңарча, укмуштуудай сонун адам менен тааныштыңар, бирок ата-энеңер силердин кубанычыңарды бөлүшпөй, достугуңарга катуу каршы чыгышат. Эмне кылуу керек?
- Бир нече ай мурун силер классташыңардан китеп алып, аны өткөн жумада кайтарып берүүнү убада кылгансыңар, ал болсо күн сайын бул тууралуу эскертип турат. Бүгүн дагы аны кайра үйдө унутуп калдыңар жана муну мектепке бара жатканда, коңгуроо кагылууга 5 мүнөт калганда эстедиңер, китепке кайтып барууга, сабакка өз убагында жетишип келүүгө мүмкүнчүлүк жок болчу. Эмне кылуу керек?
- Класска жаңы келген өтө кекечтенген, өзүн абдан ишенимсиз сезип, «тамашачыларга» жооп бере албай жана өзүн коргой албаган кызга классташтарыңар, жакшы досторуңар, үстүнөн жаман тамашалап жатканын угуп жатасыңар. Эмне кылуу керек?

Сен
чечүүң керек!

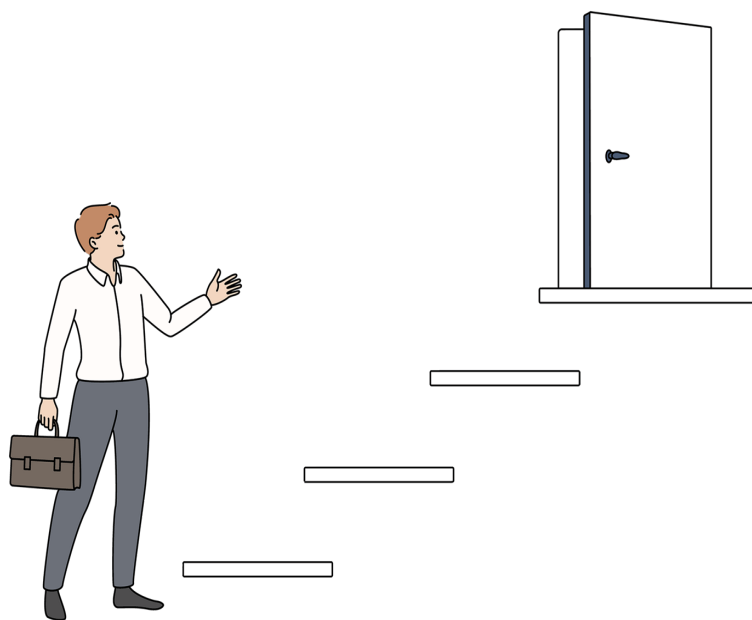
Максаттарды коюу менен, аларга жетүү
жолунда өзүңүздү кантип колдой аласыз

«Кантип максат коюп, ийгиликке жетүүгө болот» сабагы

Максат коюу картасы

Өзүңөрдүн жеке максатыңарды койгула	Бул максат силердин кыялыңар менен канчалык байланышы бар ? Бул максат силердин баалуулуктарыңарга туура келет бекен. Максаттарыңарды биринчи жак менен (аркылуу) айткыла
Биринчи этапты белгилегиле	Эң жакын максатты табуу жана аны формулировкалоо, бул чоң максатка жетүүнүн алгачкы кадамы болот
Баштапкы чекитти сүрөттөп бергиле	Максатыңарга байланыштуу учурдагы абалыңарды баалагыла
Баштоо күнүн белгилегиле	Белгилүү бир так күндү белгилегиле
Өз ресурстарыңарды кайрадан карап чыккыла	Ресурстар тышкы жана ички болушу мүмкүн. Ички ресурстар – бул силердин жеке сапаттарыңар, жөндөмдөрүңөр, билимиңер, көндүмдөрүңөр, ал эми тышкы ресурстар – бул башка адамдардын жардамы, материалдык ресурстар ж. б.
Алдын ала өзүңө кам көр	Мүмкүн болгон тоскоолдуктар жана кыйынчылыктар, ошондой эле аларды жеңүү жолдору жөнүндө ойлонгула

Өзүңөрдүн картаңарды түзгүлө!

Өзүңөрдүн жеке максатыңарды койгула	Мен ... болууну каалайм / үйрөнүүнү каалайм / ишке ашырууну каалайм / алууну каалайм ж.б.
Биринчи этапты белгилегиле	Бул үчүн мен ... / мага керек ... / мен кыла алам ...
Баштапкы чекитти сүрөттөп бергиле	Бүгүнкү күндө мен билем..., ... мүмкүн ... Бүгүнкү күндө мен билем..., түшүнөм..., кыла алам...
Баштоо күнүн белгилегиле	Мен (күнү) ... баштайм
Өз ресурстарыңарды кайрадан карап чыккыла	Менде максатыма жетүүгө жардам бере турган мына ушундай сапаттар бар
Саман төшөө Алдын ала өзүңө кам көр!	Мага тоскоол болушу мүмкүн... Анда мен жасайм...

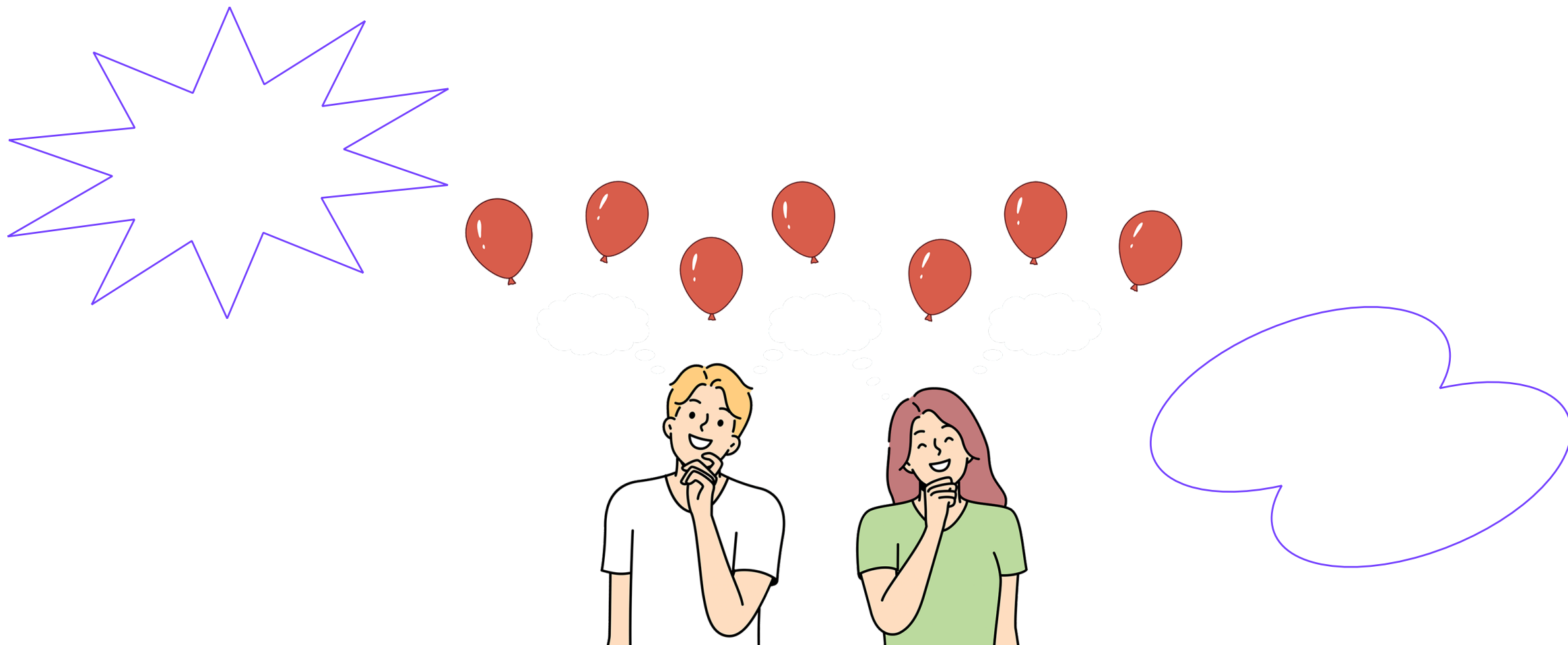
Помидор ыкмасы

- Тапшырманы пландаштыргыла
- 25 мүнөттүк таймер койгула
- Белги бергенге чейин токтобой жана алаксыбай иштегиле
- Биринчи айлампадан кийин 3–5 мүнөттүк тыныгуу жасагыла
- Ар бир төртүнчү айлампадан кийин 15–30 мүнөт эс алгыла

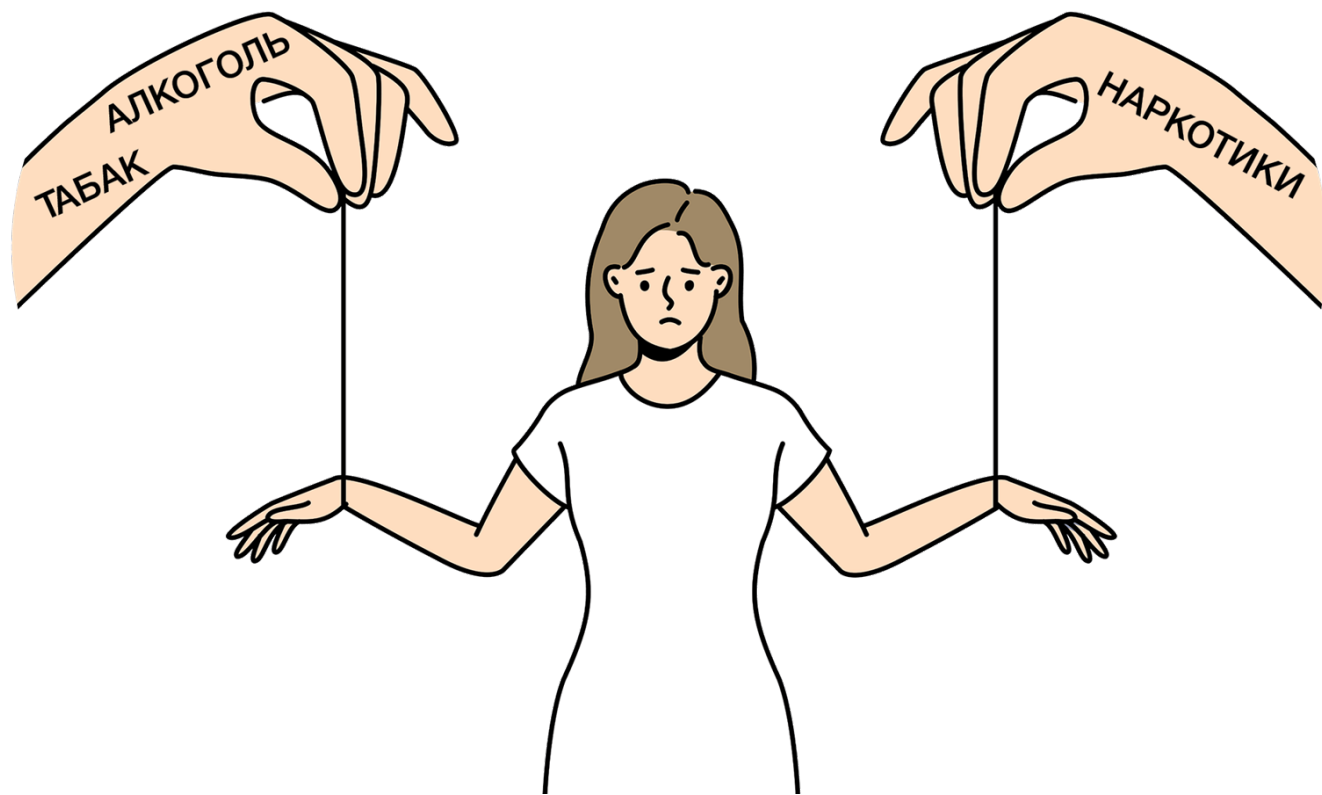
БҮГҮН ПОМИДОРГО ТОЙДУМ — КӨП ИШ КЫЛЫП КОЙДУМ!

Максаттарга карай алга!

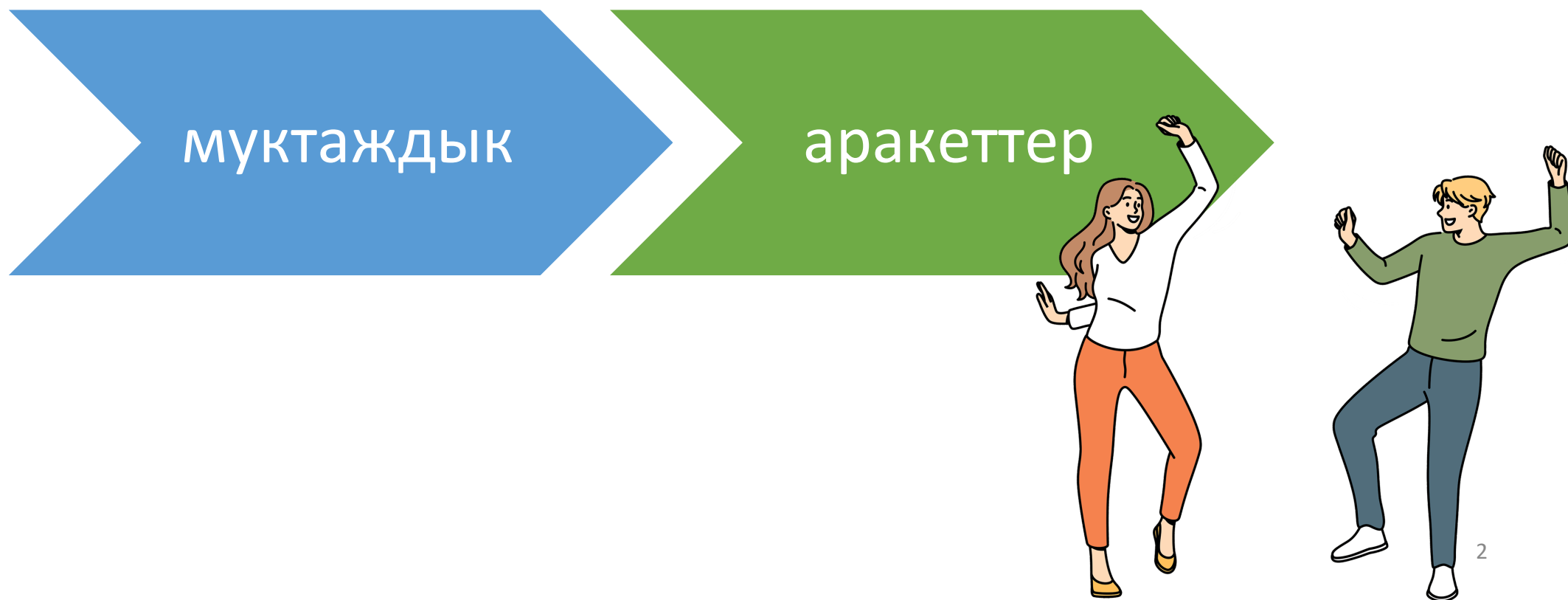

Өзүңдү сактоо үчүн «ЖОК» деп кантип айтуу керек

Жаман адаттардын алдын алуу

Муктаждыктан аракетке

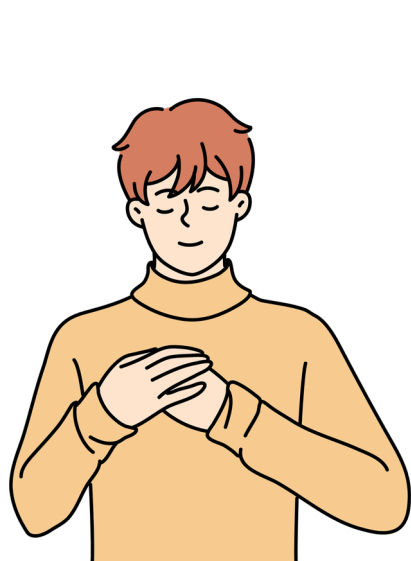
Муктаждыктан аракетке

?

Иш-аракеттен жыйынтыкка

Иш-аракеттен жыйынтыкка

Иш-аракеттен жыйынтыкка

муктаждык

аракеттер

натыйжа

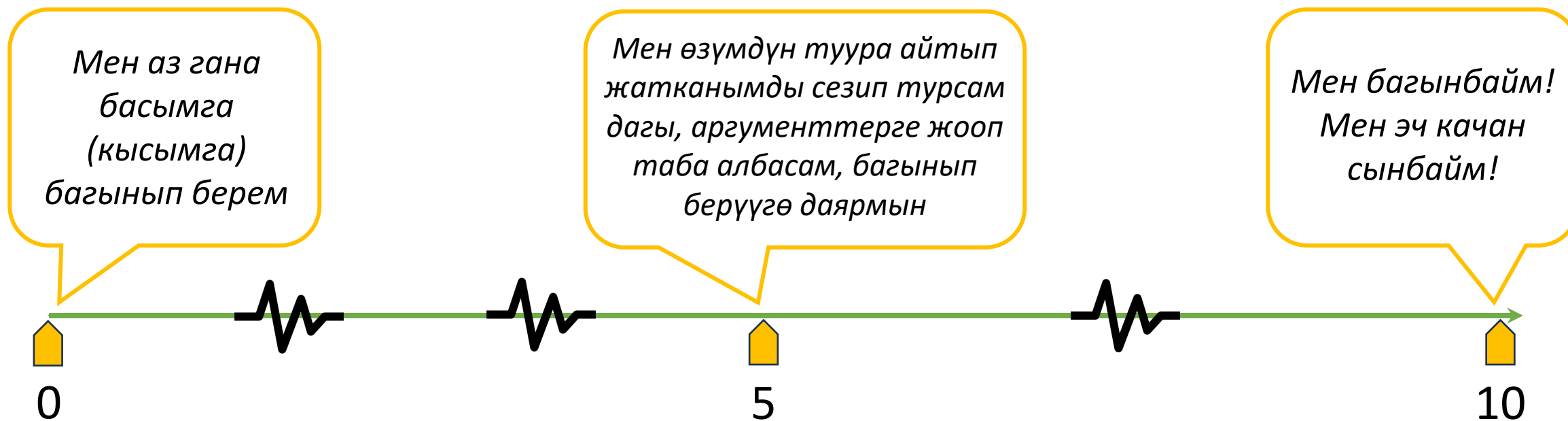
эмоция

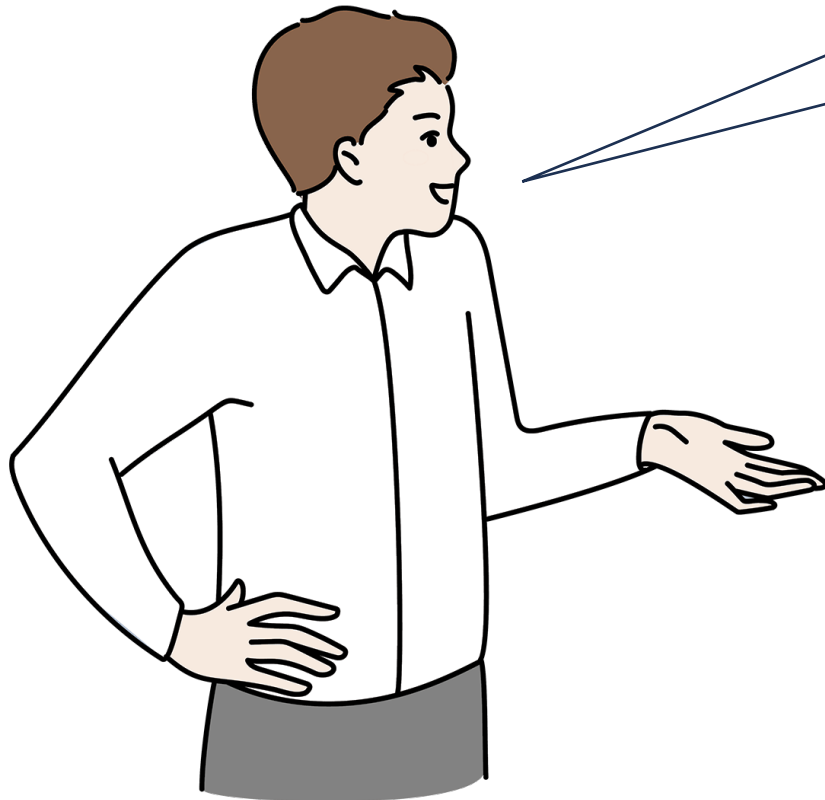
Иш-аракеттен жыйынтыкка

Менин басымга каршылык көрсөтүүчү күчүм

Эгерде силердин максатыңар
досуңарды /же курбу
кызыңарды алкоголь, вейптерди,
тамекини же баңги заттарды татып
көрүүгө көндүрүү болсо, анда эмне
деп айтмак элеңер?

Мен мындай
деп
айтмакмын...

«Жок» деп кантип айтуу керек

- Шашпай жоопту создуктуруп койсоң, маектешиңер өзү эле силерге кайра кайрылбай калган жагдайлар болот.
- Бул жерде юмор жардамга келиши мүмкүн.
- «Мага кам көргөнүңө рахмат, бирок мен башка жолду табам. Андыктан, жок».
- «Эгерде биздин сени сыйлашыбызды кааласаң, анда...» деген сөзгө мындай деп жооп берсе болот: «Эгерде сен мени сыйласаң, анда сага менин пикирим баалуу болуу керек эле».
- Тыным алуу : «Мен ойлонуп көрүшүм керек. Мага убакыт бер».

ЖОК!

Ойлон!

*Эмне укмуш?
Бул мен үчүн укмушпу?
Мен ким үчүн кыйын
болгум келет?*

Бул укмуш!

Ойлон!

*Күч эмнеде?
Мен өзүмдүн абалымды башка
адамдарга, зыяндуу заттарга
башкартып, өз өмүрүмө өзүм
ээ боло албай калышымдабы?*

*Алсыз адам гана
баш тартат!*

Ойлон!

*Ооба, кем эмесмин, мага да
болот, бирок мен мындан баш
тартууну тандадым – бул
менин эрким жана тандоо
эркиндигим ушунда*

*Аларга болсо, демек
сага болот! Сен
алардан кем
эмессиң!*

Ойлон!

Өзүнө жана өзгөлөргө кам
көрбөгөн жамаатта болгум
келеби? Бул жерден башка
жерден таба албаган
эмнени алам? Муну мен башка
жол менен ала аламбы?

Баары кандай болсо,
сен да ошондой бол!
Жамааттан бөлүнүп,
жарылба!

Ойлон!

Ооба, балким мен, мындай сезимдерге кабылган эмесмин, бирок кеп баасында: ал ошого татыктуубу?

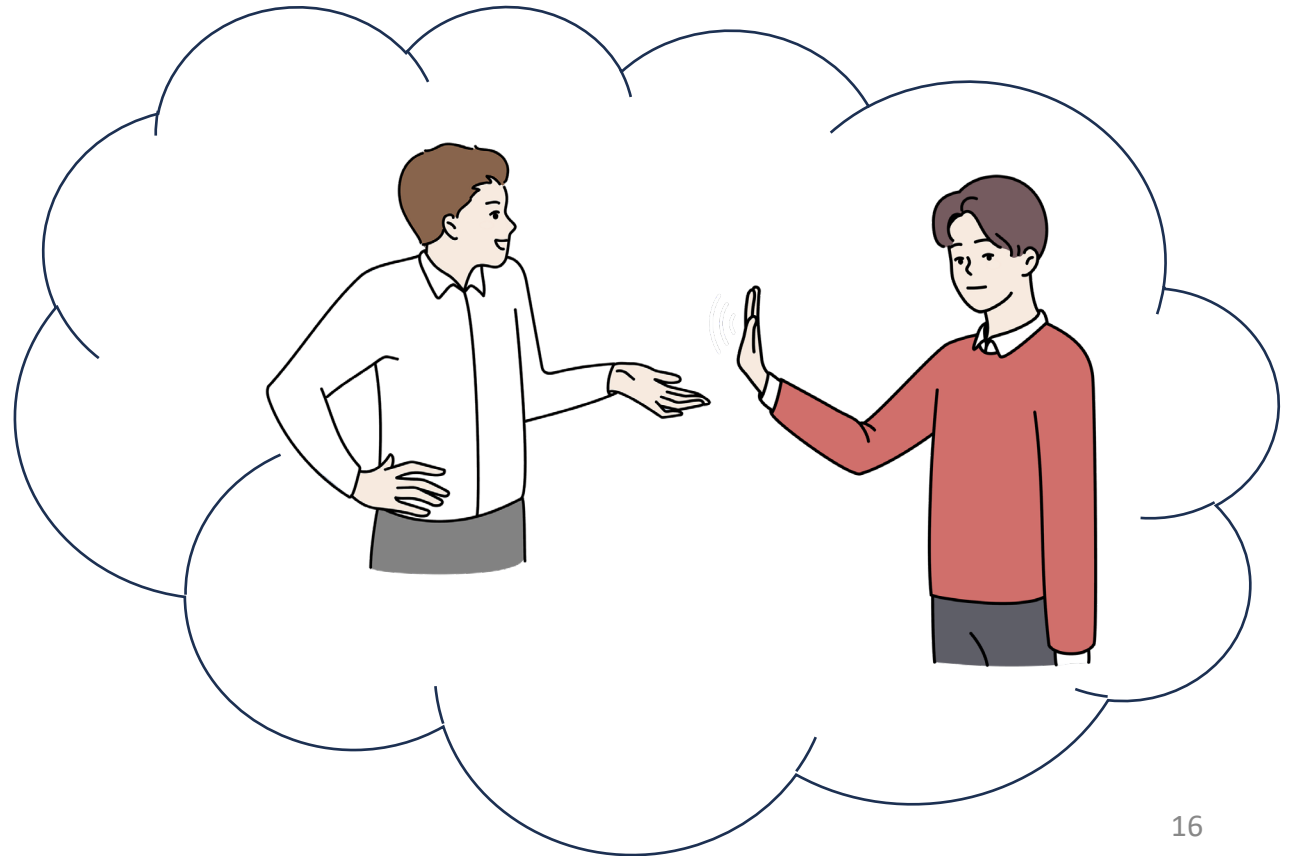
Тандоо менен биз дайыма бир нерсени алабыз, бир нерсени жоготобуз. Мында мен кандайдыр бир убактылуу, аркандап алып, кийинки жашоомдо мени башкарып алган жаңы сезимдерге кабылам. Чечим кабыл алууда эркимди, ден соолугумду, жакшы мамилелерди жоготом... Сөзсүз ойлонуп көрүү керек.

Мунун тамашасы кызык экен!

Жөн гана: «жок» деп айт!

Бул сөздү жайынча, так, маектешиңден көзүңдү албай айтууга аракет кылуу керек. Кээде баш тартууну кол жаңсоо менен коюу дагы жардам берет.

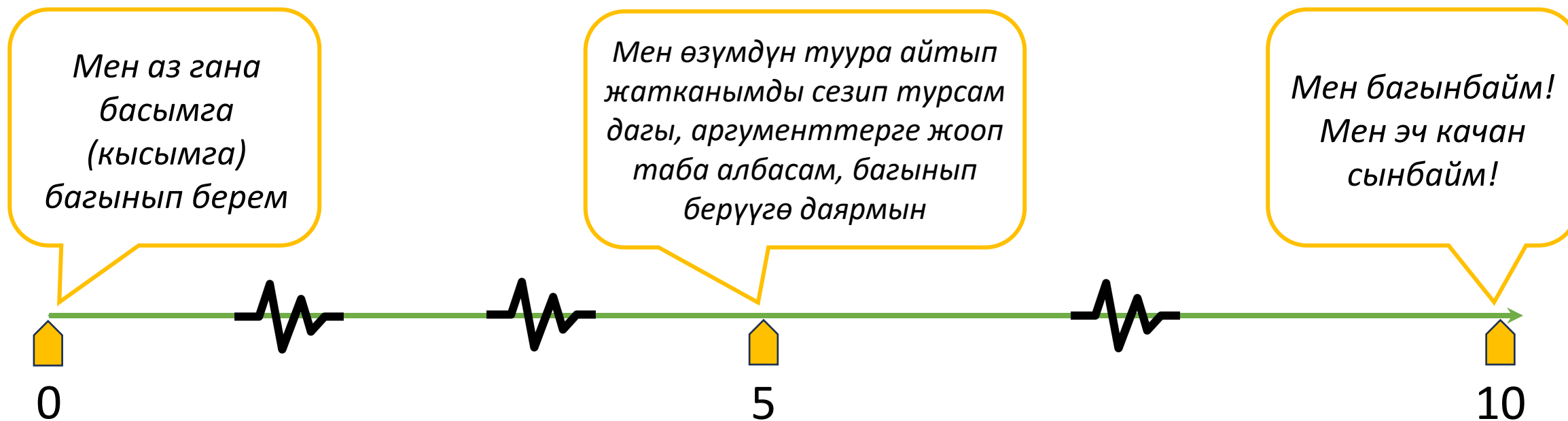
«Жок» деп кантип айтуу керек

- Шашпай жоопту создуктуруп койсоң, маектешиңер өзү эле силерге кайра кайрылбай калган жагдайлар болот.
- Бул жерде юмор жардамга келиши мүмкүн.
- «Мага кам көргөнүңө рахмат, бирок мен башка жолду табам. Андыктан, жок».
- «Эгерде биздин сени сыйлашыбызды кааласаң, анда...» деген сөзгө мындай деп жооп берсе болот: «Эгерде сен мени сыйласаң, анда сага менин пикирим баалуу болуу керек эле».
- Тыным алуу: «Мен ойлонуп көрүшүм керек. Мага убакыт бер».

ЖОК!

Менин басымга каршылык көрсөтүүчү күчүм

ЗОМБУЛУКТУН КАНТИП АЛДЫН АЛУУ КЕРЕК

Зомбулук жана чагымчылдык. Кантип коргонууга жана
токтотууга болот

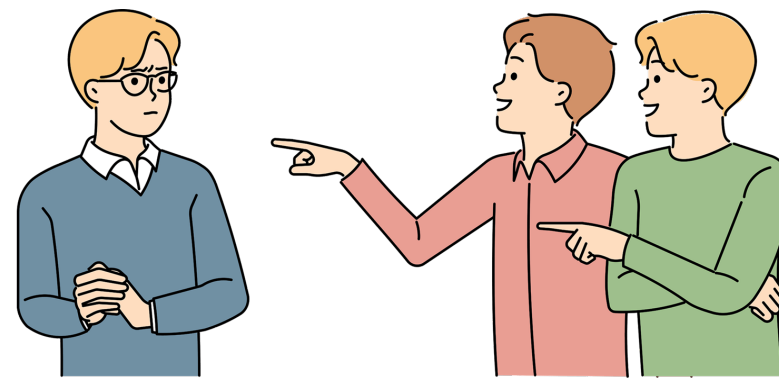
КЛИМ

Өткөн жумада биздин класска жаңы бала келди, жана мен анын биздин жамаатка көнүшү азырынча кыйын болуп жатканын сезип жатам.

Биринчи күнү ал мектепке кызыктай кийим кийип келди. Бизде көбү джинсы жана футболка кийип жүрүшөт, ошондуктан анын көрүнүшү көпчүлүктүн күлкүсүн жаратты. Кээ бирөөлөр болсо, ал баарынан кыйын көрүнгүсү келип, ошон үчүн ушундай кийинип алды деп чечишти. Танаписте ал бут кийиминин чечилип калган боосуна чалынып жыгылып калды, ал эми түшкү тамакта балдар аны шылдыңдап жаткандыктан, жалпы үстөлгө отурууга батынбады. Бул абал мага таптакыр жаккан жок, мен балким, аны менен дос болгум келет. Бирок эгер мен бул ишти жасасам, балдар менден шылдыңдай башташат деп корком. Эмне кылсам болот?

Ой жүгүртүү үчүн суроолор

- Абалдын татаалдыгы эмнеде?
- Силердин оюңар боюнча, жаңы окуучу кандай сезимде болуп жатат?
- Силердин оюңарча, Клим эмне сезип жатат?
- Климдин кандай аракеттерди жасоого мүмкүнчүлүктөрү бар?
- Бул аракеттердин мүмкүн болгон оң же терс кесепеттери кандай?
- Сен кайсы вариантты тандайсың жана эмне үчүн?

ВОВА

Биздин класста бир бала бар, ал бир аз кызыктай жана көпчүлүк балдар аны башкача карашат. Аны менен дайыма күлкүлүү нерселер болуп турат. Кечээ сабакта ал доскага чыгып бара жатып жыгылып кетти, андан кийин ашканада өзүнө апельсин ширесин төгүп алды. Кыскасы, ал көпчүлүк учурда күлкүлүү тамашалардын объектисине айланат. Мен булардын баарына күбө болгондо, өзүмдү жаман сезем.

Мен анын менен дос болгум келет,
бирок анте турган болсом,
классташтарым мени да шылдыңдап,
мазактай башташат деп корком.
Эмне кылсам болот?

Ой жүгүртүү үчүн суроолор

- Абалдын татаалдыгы эмнеде?
- Силердин оюңарча, жаңы окуучуда эмне сезим болуп жатат?
- Силердин оюңарча, Вова кандай сезимде болуп жатат?
- Вованын кандай аракет кылуу мүмкүнчүлүктөрү бар?
- Бул аракеттердин мүмкүн болгон оң же терс натыйжалары кандай болушу мүмкүн?
- Сен кайсы вариантты тандайсың жана эмне үчүн?

ВАН ЛИ

Менин атым Ван Ли, атам — кытай. Мен кытайлык тамырларым менен чындап сыймыктанам, бирок мектепте бул тууралуу айтуудан корком, анткени мен жакында эле бул жакка которулдум, жана балдар мага ишенбегендей карашат. Мен Кытай, анын маданияты жөнүндө көп кызыктуу нерселерди айтып бере алмакмын, жана, балким бул менин классташтарыма бул кызыктуу болмок. Бирок, ошол эле учурда, мен жана менин үй-бүлөмдүн кытай салттары, анын өзгөчөлүктөрү баарына кызыктай көрүнүп, эч ким мени менен сүйлөшкүсү келбей калат деп корком. Анда мен жаңы мектепте таптакыр доссуз калам. Эмне кылсам болот?

Ой жүгүртүү үчүн суроолор

- Абалдын татаалдыгы эмнеде?
- Силердин оюңарча, Ван Ли кандай сезимде болуп жатат?
- Баланын абалдан чыгуу үчүн кандай варианттары бар?
- Бул аракеттердин мүмкүн болгон оң же терс натыйжалары кандай болушу мүмкүн?
- Сен кайсы вариантты тандайт элең жана эмне үчүн?
- Ван Линин жаңы классташтарына эмне деп кеңеш берет элеңер?

АННА

Биздин класска Руслан деген жаңы окуучу келди. Биз экөөбүз абдан окшошпуз: бир эле жаныбарларды жакшы көрөбүз, бир эле компьютердик оюндарды ойнойбуз жана бирдей китептерди окуйбуз! Менимче, биз эң жакшы достор боло алмакпыз! Бирок менин досторум Руслан менен дос болбошум керектигин айтышты, анткени ал бизден бир аз айырмаланат — ал майыптар арабасын колдонот. Бирок, мен муну достук үчүн тоскоолдук деп эсептебейм. Руслан мага анын булчуңдары бир аз башкача иштээрин жана ага майыптар арабасы, менин буттарым мага жардам бергендей эле кыймылдоого жардам берерин айтты. Мен чындап эле баарыбыз дос болуп, чогуу ойносок деп каалайм. Бирок, тилекке каршы, менин досторум муну азырынча түшүнүшпөйт. Мен аларды анча сылык эмес деп сезем. Эмне кылсам болот?

Ой жүгүртүү үчүн суроолор

- Абалдын татаалдыгы эмнеде?
- Силердин оюңарча, Анна эмне сезип жатат? Ал эми Русланчы?
- Аннанын бул абалдан чыгуу үчүн кандай варианттары бар?
- Бул аракеттердин мүмкүн болгон оң же терс натыйжалары кандай болушу мүмкүн?
- Сен кайсы вариантты тандайт элең жана эмне үчүн?

